

I. OPĆE ODREDBE

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I HRANE

17371 *Kraljevska odluka 840/2024 od 27. kolovoza 2024. o izmjeni Kraljevske odluke 1051/2022 od 27. prosinca 2022. o utvrđivanju normi za održivu ishranu poljoprivrednih tla.*

Kraljevskom odlukom 1051/2022 od 27. prosinca 2022. o utvrđivanju normi za održivu ishranu poljoprivrednih tla utvrđena su određena osnovna pravila za racionalnu gnojidbu usjeva primjenom minimalnih dobrih poljoprivrednih praksi koje valja uzeti u obzir pri nanošenju hranjivih tvari na poljoprivredna tla. Osim toga, uspostavljen je opći registar proizvođača i drugih gospodarskih subjekata u području gnojidbenih proizvoda, s dvostrukim ciljem poboljšanja nadzora tržišta, u skladu s odredbama Uredbe (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu, Kraljevske odluke 506/2013 od 26. lipnja 2013. o gnojidbenim proizvodima te Uredbe (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda, te, istodobno, olakšavanja provedbe prikupljanja podataka u svrhu poboljšanja izračuna emisija koje se ispuštaju u zrak, a koje nastaju upotrebom gnojidbenih proizvoda. Među ostalim pitanjima, ovom Kraljevskom odlukom uređeno je zanimanje savjetnika za gnojidbu, koje nije regulirano zanimanje u skladu s člankom 36. španjolskog Ustava.

Nakon više od godinu dana primjene ovog propisa sada je potrebno olakšati provedbu određenih tehničkih aspekata, ojačati usklađenost s drugim sektorskim propisima, kao što je Zakon 7/2022 od 8. travnja 2022. o otpadu i onečišćenim tlima za kružno gospodarstvo, ili sektorskim regionalnim odredbama i pojasniti nejasnoće u tekstu. U tu se svrhu izmjenjuju odredbe koje se odnose na registar poljoprivrednih gospodarstava i plan gnojidbe te odredbe kojima se olakšava uporaba stajskoga gnoja i organskih gnojiva.

Stoga su uključeni određeni poticaji za upotrebu digitalnog registra poljoprivrednih gospodarstava jer on nije obavezan te su detaljno opisane informacije u planu gnojidbe koje se moraju uključiti u registar poljoprivrednih gospodarstava, uz navođenje da je jedna od ključnih točaka određivanje doze.

Uvode se nove i bolje osmišljene mjere za smanjenje emisija amonijaka te se uzimaju u obzir druge tehnologije za smanjenje rizika od ispiranja.

Kako bi se olakšala uporaba stajskoga gnoja, gnojiva i drugih organskih materijala, ublažene su odredbe o slaganju ili primjeni koje se odnose na vrijeme ukopa, odstupanja i razdoblja primjene. Ujedno se na popis prihvaćenog otpada dodaje novi otpad, mijenjajući njihove zahtjeve u skladu s tržištem i održavajući kriterije sigurnosti i poljoprivredne učinkovitosti.

Ova Kraljevska odluka sastavljena je u skladu s načelima dobre regulative utvrđenima u članku 129. Zakona 39/2015 od 1. listopada 2015. o zajedničkom upravnom postupku javnih uprava. U skladu s načelima nužnosti i djelotvornosti, nacrt je opravdan potrebom za boljom primjenom propisa Europske unije u Španjolskoj, pri čemu ova Odluka predstavlja najprikladniji instrument za osiguranje ostvarenja tog cilja, s obzirom na činjenicu da je obvezno da se uredba razmatra u osnovnoj normi. Također je u skladu s načelom proporcionalnosti te s ciljem ograničavanja propisa na minimum neophodan za smanjenje regulatornog intenziteta. S druge strane, načelo pravne sigurnosti zajamčeno je uvođenjem novih odredbi koje su u skladu s ostatkom pravnog

sustava u opći propis. Nadalje, u skladu s načelom transparentnosti, tijekom obrade propisa provedeno je savjetovanje sa subjektima koji predstavljaju predmetne sektore te je proveden postupak javnog saslušanja i javnog informiranja. Konačno, smatra se da je načelo učinkovitosti ispunjeno jer se u usporedbi s postojećim propisima ne nameću nova administrativna opterećenja.

Odredbe ove Kraljevske odluke osnovni su propisi i donose se u skladu s člankom 149. stavkom 1. pravilima 13., 16. i 23. španjolskog Ustava, kojima se državi dodjeljuju isključive nadležnosti u području temelja i koordinacije općeg planiranja gospodarske djelatnosti, temelja i opće koordinacije zdravlja te temeljnog zakonodavstva o zaštiti okoliša, ne dovodeći u pitanje ovlasti autonomnih zajednica da uspostave dodatna pravila o zaštiti.

Ovaj se propis donosi u skladu s odredbama šesnaeste završne odredbe Zakona 30/2022 od 23. prosinca 2022. o sustavu upravljanja zajedničkom poljoprivrednom politikom i povezanim pitanjima.

Propis je podvrgnut postupku savjetovanja s autonomnim zajednicama i gradovima Ceuta i Melilla na temelju opće obveze suradnje među javnim upravama propisane člankom 3. stavkom 1. točkom (k) Zakona 40/2015 od 1. listopada 2015. o pravnom režimu javnog sektora.

Također je podvrgnut postupku obavješćivanja o tehničkim normama i propisima utvrđenom Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva, koji je uređen Kraljevskom odlukom 1337/1999 od 31. srpnja 1999. o prijenosu informacija u području tehničkih propisa i pravila te pravilima o uslugama informacijskog društva.

Na temelju prethodno navedenog, na prijedlog ministra poljoprivrede, ribarstva i prehrane, u dogovoru s Državnim vijećem te nakon rasprave Vijeća ministara na sastanku održanom 27. kolovoza 2024.,

UTVRĐUJEM SLJEDEĆE:

Jedini članak. *Izmjena Kraljevske odluke 1051/2022 od 27. prosinca 2022. o utvrđivanju normi za održivu ishranu poljoprivrednih tla.*

Kraljevska odluka 1051/2022 od 27. prosinca 2022. o utvrđivanju normi za održivu ishranu poljoprivrednih tla mijenja se kako slijedi:

Jedan. Članak 3. točka (d) glasi kako slijedi:

„(d) kompost: materijal dobiven aerobnom i termofilnom biološkom obradom odvojeno prikupljenog biorazgradivog otpada koji, ako je dobiven aerobnim kompostiranjem u skladu sa zahtjevima kategorije sastavnih materijala 3 (CMC 3) iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019., može prestati biti otpad ako je u skladu i sa zahtjevima propisa o proizvodu.”

Dva. Članak 5. točka (a) glasi kako slijedi:

„(a) Sljedeće pojedinosti o planu gnojidbe iz članka 6., ako je njegova izrada obvezna, na početku poljoprivredne godine: očekivani prinos, prethodni usjev, zahtjevi za N, P₂O₅ i K₂O i datum izrade plana.”

Tri. Članak 6. stavak 4. glasi kako slijedi:

„4. Plan mora sadržavati preporučenu dozu različitih hranjivih tvari, vrijeme njihove primjene, kao i vrstu gnojiva ili materijala, metodu primjene i strojeve za distribuciju.”

Četiri. Članak 9. stavak 2. točka (g) glasi kako slijedi:

„(g) Općenito, hrpe ne smiju ostati u prostorijama dulje od deset dana. Ako se materijal u hrpama kompostira ili razgrađuje, to se razdoblje može produljiti na najviše dvadeset dana. Prostorije kojima strojevi ne mogu pristupiti zbog padalina izuzete su od te obveze sve dok su prisutne te okolnosti.”

Pet. Članak 10. stavak 2. i stavak 3. prvi i zadnji podstavak glase kako slijedi:

„2. Zabranjena je primjena drugih organskih ili organsko-mineralnih materijala, uključujući otpada, pomoću sustava ploča, ventilatora i topova, ako vlažnost tih materijala iznosi 90 % ili više, a njihov udio amonijskog dušika premašuje 0,1 % svježe tvari.”

„3. „Stajski gnoj i organski ili organsko-mineralni proizvodi ili materijali, uključujući otpad, moraju se zakopati što je prije moguće nakon nanošenja, u svakom slučaju tijekom prva 24 sata, pomoću lemešnog pluga, podrivača, rotokultivatora ili opreme koja jamči jednakovrijedan rad, osim ako se primjenjuje bilo koja od sljedećih okolnosti:”

„Uzimajući u obzir agroklimatske značajke svojeg državnog područja i vrstu upotrijebljenog materijala, nadležna tijela autonomnih zajednica mogu utvrditi najdulje razdoblje kraće od 24 sata za provedbu zakopavanja, ako je obvezno.”

Šest. Članak 12. stavci 2., 3. i 4. glase kako slijedi:

„2. Potiče se upotreba gnojidbenih proizvoda koji proizvode manje emisija amonijaka i manje emisija stakleničkih plinova ili smanjuju rizik od ispiranja nitrata, uzimajući u obzir svojstva u pogledu tla, klime i usjeva.

3. Kada se upotrebljavaju urea ili otopine amidnog dušika, najmanje jedna od metoda navedenih u dijelu B Priloga V., bilo koja druga metoda za koju je dokazana slična učinkovitost u trenutku smanjenja emisija amonijaka ili vođenje digitalnog registra poljoprivrednog gospodarstva provodi se bez obveze na temelju ostalih odredbi ove Kraljevske odluke.

4. Ako se tijekom razdoblja od godinu dana utvrdi da dušik dobiven primjenom urede i otopina amidnog dušika premašuje 30 % ukupnog dušika stavljenog na tržište na nacionalnoj razini, u sljedećoj sezoni poljoprivredna gospodarstva koja primjenjuju više od 20 % svojih potreba za dušikom pomoću uree ili otopina amidnog dušika moraju odabrati jednu od metoda iz dijela B Priloga V., kojima se osigurava smanjenje emisija za najmanje 30 % u usporedbi s referentnom tehnikom, u skladu s procjenama smjernica koje je izradila Radna skupina za reaktivni dušik Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) „Mogućnosti za ublažavanje amonijaka”. U tu se svrhu odlukom Glavne uprave za poljoprivrednu proizvodnju i tržišta svake godine objavljuje količina dušika koja se stavlja na tržište u obliku uree i otopina amidnog dušika kao udio u ukupnom iznosu. U slučaju da Ministarstvo za ekološku tranziciju i demografske izazove utvrdi nacionalne koeficijente smanjenja za te tehnike, ti koeficijenti zamjenjuju one utvrđene u prethodno navedenim smjernicama UNECE-a.”

Sedam. Članak 15. stavak 1. preformulira se i umeće se novi stavak 6. kako slijedi:

„1. Ako se upotrebljavaju kao poboljšivači tla, materijali iz prethodnog članka nanose se samo na neobrađena tla, kada se primjenjuju na drvenastim plantažama ili na trajnim ratarskim usjevima kao što su banana i papaja, nanošenje se vrši izravno na tlo, prije kraja zimskog mirovanja. U slučaju trajnih pašnjaka mogu se nanositi uz odobrenje autonomne zajednice. Kada se primjenjuju kako bi se iskoristile njihove hranjive tvari kao gnojiva, ako se nanose na zemljištu sa zasađenim usjevom, ne smiju doći u dodir s dijelom usjeva namijenjenim za konzumaciju.”

„6. U autonomnim zajednicama koje nemaju zakonodavstvo primjenjivo prije propisa predviđenih ovom normom, tekući otpad koji se može oporabiti, osim mulja, koji se upotrebljava za opskrbu usjeva hranjivim tvarima, primjenjuje se na način da između nanošenja i žetve mora proći najmanje dva mjeseca. Međutim, to se razdoblje može skratiti na 21 dan u sljedećim slučajevima:

- a) žetva nije namijenjena prehrani ljudi ili životinja; ili
- b) oblikom uzgoja ili sustavom nanošenja materijala zajamčeno je da otpad ne može doći u dodir s jestivim dijelovima usjeva.”

Osam. Članak 20. prvi podstavak glasi kako slijedi:

„Savjete o različitim aspektima gnojidbe iz ove Kraljevske odluke pruža tehničar koji može dokazati svoj status savjetnika za gnojidbu u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 21. Međutim, ako to zahtijeva nadležno tijelo autonomne zajednice, savjetodavne obveze mogu se smatrati ispunjenima ako vlasnik poljoprivrednog gospodarstva upotrebljava softver za preporuke o gnojidbi koji je odobrilo nadležno tijelo, u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenim u dijelu III. Priloga III., pod uvjetom da vlasnik vodi digitalni registar poljoprivrednog gospodarstva.”

Devet. Jedinstvena prijelazna odredba glasi kako slijedi:

„Jedina prijelazna odredba. *Primjena otpada u okviru operacije R1001 Oporaba otpada u poljoprivrednim tlima i vrtlarstvu.*

U slučaju otpada za koji je tijelo nadležno za zaštitu okoliša odobrilo gospodarenje u okviru operacije R1001 Oporaba otpada u poljoprivrednim tlima i vrtlarstvu, što se u tu svrhu potvrđuje dokumentacijom s opisom postupka i analitičkim značajkama, prije stupanja na snagu ove Kraljevske odluke, proizvođač otpada ima rok od tri godine od objave ove Kraljevske odluke da nastavi s gospodarenjem i da podnese izvješće za izmjenu, ako je to potrebno, Priloga VIII.”

Deset. Podstavak (iii) u Prilogu II. glasi kako slijedi:

„(iii) ako se primjenjuju tehnike ublažavanja ispiranja kao što su polimeri, inhibitori itd., određeni proizvodi s odgođenim oslobađanjem mogu se izuzeti iz zabrane primjene tijekom određenih razdoblja”.

Jedanaest. Dio III. prvi podstavak u Prilogu III. glasi kako slijedi:

„Savjetodavne obveze utvrđene ovom Kraljevskom odlukom smatraju se ispunjenima ako poljoprivrednik vodi digitalni registar poljoprivrednog gospodarstva te ako se za pripremu izračuna potreba usjeva za hranjivim tvarima i pripremu prijedloga gnojiva upotrebljavaju alati ili informatičke aplikacije, pod uvjetom da ih je odobrilo nadležno tijelo autonomne zajednice u kojoj će se upotrebljavati.”

Dvanaest. Posljednji redak tablice iz stavka 1. dijela A u Prilogu IV. zamjenjuje se sljedećim dvama redcima, a stavak 2. glasi kako slijedi:

Stupac 1.	Stupac 2.	Stupac 3.
Teški metali	Granične vrijednosti (mg/kg ms)	Granične vrijednosti (mg/kg ms) iz članka 8. stavka 2.
„Ukupni arsen (As)	40	0,8
Krom (Cr)	1 000	20”

„2. Vrijednosti teških metala otpada koji se nanosi na tlo upisuju se u registar poljoprivrednog gospodarstva iz članka 5. ove Kraljevske odluke.”

Trinaest. Na kraju tablice u dijelu B Priloga IV. dodaje se sljedeći redak, koji glasi kako slijedi:

„Krom (Cr)	60	100”
------------	----	------

Četrnaest. Na kraju tablice iz stavka 1. dijela C u Prilogu IV. dodaje se redak koji glasi kako slijedi:

„Krom (Cr)	2 400	48”
------------	-------	-----

Petnaest. Točke (f) i (g) dijela A Priloga V. mijenjaju se te se dodaju dvije nove točke (h) i (i), koje glase kako slijedi:

„(f) Primjena zakiseljene gnojnice ili inhibitora ureaze.

g) Primjena inhibitora ureaze ili inhibitora nitrifikacije, uz stručni nadzor u slučaju izravnog nanošenja na tlo.

h) Kompostiranje ili biodigestija kojima se jamči konačni sadržaj amonijskog dušika manji od 0,6 %, izražen kao dušik (N) u odnosu na svježu masu materijala.

i) Zakopavanje stajskoga gnoja tijekom prvih 12 sati nakon nanošenja, pomoću lemešnog pluga, podriivača, rotacijskog prekopača ili opreme koja jamči jednakovrijedan rad, osim u izravnoj sjetvi, u konzervacijskoj poljoprivredi ili na pašnjacima.”

Šesnaest. Prilog VIII. dio 1. stavak 1. točke (a) i (e) glase kako slijedi, a umeću se nove točke (g), (h), (i) i (j) sa sljedećim sadržajem:

„(a) Materijali koji, iako nisu upotrijebljeni u proizvodnji gnojidbenog proizvoda, ispunjavaju sve zahtjeve CMC-ova 3., 4., 5., 6., 12., 13. i 14. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009. Za uporabu u tlo kao otpad nije potrebno ispuniti zahtjev iz točke 2. CMC-a 1. kada se primjenjuje na prethodno navedene kategorije.”

„(e) Mulj uvršten u Prilog I. Odluci AAA/1072/2013 od 7. lipnja 2013., pod uvjetom da je obrađen u skladu s odredbama Kraljevske uredbe 1310/1990 od 29. listopada 1990.”

„(g) Materijali koji, iako nisu u skladu sa zahtjevima u pogledu obrade utvrđenima u kategorijama sastavnih materijala (CMC-ovi) 3, 4 i 5 Uredbe 2019/1009, ispunjavaju zahtjeve za ulazne materijale u pogledu stabilnosti, nečistoća i kontaminanata.

h) Otpadne vode uljara.

i) Vinski talog.

j) Mješavine prethodno navedenog, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi u pogledu najstrožih ograničenja za svaki od sastavnih dijelova.”

Sedamnaest. Prilog VIII. dio 2. stavci 1. i 2. preformuliraju se, a umeću se dva nova stavka 7. i 8. kako slijedi:

„1. Materijali iz CMC-ova 3, 4 i 5 dobiveni u skladu s Prilogom II. Uredbi (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019.:

ispunjavaju sve zahtjeve iz tog priloga, uključujući podrijetlo ulaznih materijala, kao i sljedeće parametre:

- Ukupna organska tvar ≥ 25 % u suhoj tvari.
- Deklarirati sadržaj *Salmonella*.

- Deklarirati sadržaj *Escherichia coli*.
- Navesti analizu hranjivih tvari navodeći, osobito, dušik, fosfor (izraženo kao P_2O_5) i kalij (izraženo kao K_2O), kao i pH vrijednost i električnu vodljivost.
- Ispunjavati sve dodatne zahtjeve uključene u odobrenje za uporabu otpada R1001."

2. Isto tako, svi kompostirani ili digestirani materijali koji se nanose na poljoprivredno tlo i koji se dobivaju iz ulaznih materijala osim onih iz prethodnog stavka moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu nečistoća i stabilnosti utvrđene u CMC-u 3, odnosno CMC-u 5 Uredbe (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019., te moraju ispunjavati sljedeće parametre:

- Ukupna organska tvar ≥ 25 % u suhoj tvari.
- Deklarirati sadržaj *Salmonella*.
- Deklarirati sadržaj *Escherichia coli*.
- Navesti analizu hranjivih tvari navodeći, osobito, dušik, fosfor (izraženo kao P_2O_5) i kalij (izraženo kao K_2O), kao i pH vrijednost i električnu vodljivost.
- Ispunjavati sve dodatne zahtjeve uključene u odobrenje za uporabu otpada R1001."

„7. Otpadne vode uljara.

Riječ je o tekućini koja se sastoji od vode za pranje maslina i vode za pranje ulja dobivenih dvostupanjskim sustavom ekstrakcije i koja ispunjava sve dodatne zahtjeve uključene u odobrenje za uporabu R1001.

8. Vinski talog.

Riječ je o organskim talozima, koji se sastoje od kvasca, bakterija i drugih rezidualnih tvari, koji nastaju tijekom postupka proizvodnje vina i koji moraju biti u skladu sa svim dodatnim zahtjevima uključenima u njihovo odobrenje za uporabu R1001."

Osamnaest. Stavci 1. i 4. Priloga IX. glase kako slijedi:

„1. Općenito, doza i učestalost navodnjavanja prilagođavaju se potrebama usjeva te se prilagođavaju sposobnosti zadržavanja vlage u tlu kako bi se izbjegao gubitak hranjivih tvari ispiranjem, uzimajući u obzir preporuke savjetodavnih službi za navodnjavanje autonomne zajednice ili Agroklimatski informacijski sustav za navodnjavanje (SIAR) Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane, u slučaju da se nalaze u autonomnim zajednicama u kojima djeluje bilo koja od njih; preporučuje se upotreba senzora za provjeru sadržaja vlage u tlu kao pomoćnog alata za utvrđivanje stanja tla. U slučaju da materijal koji se upotrebljava u gnojidbi sam po sebi pruža znatnu količinu vode usjevu (kao što je upotreba tekućeg stajskog gnoja), količina vode koju sadržava uzima se u obzir pri izračunu doze vode za navodnjavanje i učestalosti njezine primjene."

„4. U slučaju usjeva s lokaliziranim navodnjavanjem, gnojidba se provodi otapanjem hranjivih tvari u vodi za navodnjavanje i njihovim nanošenjem na tlo kroz vodu. Doziranje se provodi frakcijski, tijekom razdoblja vegetativne aktivnosti usjeva, a unesene koncentracije i djelomične količine mogu se prilagoditi razdobljima najveće potrebe u ciklusu usjeva."

Jedina završna odredba. Stupanje na snagu.

Ova Kraljevska odluka stupa na snagu dan nakon njezine objave u Službenom listu.

Sastavljeno u Madridu 27. kolovoza 2024.

FELIPE R.

Ministar poljoprivrede, ribarstva i hrane,
LUIS PLANAS PUCHADES